

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมา

ประเด็นความสนใจของงานวิจัยเริ่มจาก ความความอึดอัดคับข้องใจของผู้หญิง จากเสียงของนักศึกษาหญิง ที่กล่าวว่า “ทำไมหอหญิงถึงปิดก่อนหอชาย”¹ ซึ่งเป็นปัจจัยความแตกต่างที่เกิดจากเวลา ระหว่างเวลาในการเปิดและปิดของหอพักหญิงและหอพักชาย นำมาซึ่งสถานการณ์การป็นเข้า – ออกหอพัก ซึ่งทำให้เกิดอุบัติเหตุ จากการศึกษาข้อมูลหอพักนักศึกษาของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่พบว่า กฎของหอพักหญิงและหอพักชาย แสดงให้เห็นถึงความแตกต่างระหว่างความเป็นเพศ (เพศสภาพ) กฎของหอพักในการเข้า – ออกหอพัก จะพบว่าการถูกควบคุมในเรื่องของเวลามีความแตกต่างกัน หอพักชายเริ่มเปิดและปิด 06:00 – 24:00 น. หอพักหญิงจะเริ่มเปิดและปิด 06:00 – 22:00 น.

จากปัจจัยทางด้านเวลานั้น ทำให้เกิดประเด็นความสนใจเกี่ยวกับความแตกต่างของเพศสภาพที่เกิดขึ้น โดยมีพื้นที่เป็นปัจจัยในการศึกษา โดยการตั้งคำถามต่อสิ่งที่เกิดขึ้น ว่าความแตกต่างที่เกิดขึ้นเกิดจากอะไร จะเป็นไปได้หรือไม่ว่าสิ่งนี้เกิดจากความคิด ความเชื่อที่มีต่อผู้หญิงที่ผลิตสร้างจากโครงสร้างทางสังคมกระแสหลัก ที่มีผู้ชายเป็นใหญ่ นั้น ได้แสดงผ่านพื้นที่หอพักภายในมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ จากความคิดที่ว่า ผู้หญิงเป็นเพศที่อ่อนแอกว่า(ผู้ชาย) จึงทำให้ผู้หญิงต้องการการปกป้องมากกว่าผู้ชาย

และเมื่อทำการสังเกตและวิเคราะห์ในเบื้องต้นพบว่า ไม่ใช่แค่ปัญหาของการควบคุมเวลาที่ไม่เท่ากันแต่เพียงอย่างเดียว แต่กลับเป็นปัญหาของการใช้พื้นที่อีกด้วย เช่น จากข้อมูลเบื้องต้นที่เกี่ยวกับรูปแบบอาคารนั้น พบว่าหอพักหญิง – หอพักชาย มีรูปแบบอาคารที่เหมือนกัน และพบว่าสถาปนิกเพศชายเป็นผู้ออกแบบอาคาร เป็นไปได้หรือไม่ว่าการออกแบบได้ถูกมองในมุมมองของผู้ชายจากการใช้งานของพื้นที่เท่านั้น พื้นที่ในห้องพักทั้งหลายนั้นต่างอยู่บนพื้นฐานของการใช้งานเพื่อให้ได้ประโยชน์สูงสุด ดังนั้นเป็นสิ่งที่น่าคิดต่อไปว่าความแตกต่างที่เกิดขึ้นทั้งในส่วนของการควบคุมเวลาและพื้นที่นั้นเกิดขึ้นจากปัจจัยใด พื้นที่ใช้สอยภายในหอพักนั้นถูกกำหนดขึ้นจากสิ่งใด อะไรเป็นปัจจัยในการ

¹ จากการสัมภาษณ์บางส่วนจาก พัชราภรณ์ สีชาติ นักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ (10 มิถุนายน 2550).

ออกแบบ และที่สำคัญ “ผู้หญิงและความเป็นหญิง” ได้เป็นส่วนหนึ่งของข้อมูลพื้นฐานของการออกแบบหรือไม่

จากความแตกต่างระหว่างผู้หญิงและผู้ชาย เป็นสิ่งที่ถกเถียงกันมานาน ทั้งในด้านของสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา ในเรื่องของคำอธิบายระหว่าง “ผู้ชาย – ความเป็นชาย” (Man-Masculine) และ “ผู้หญิง – ความเป็นหญิง” (Woman-Feminine) ในคำอธิบายทางด้านสังคมวิทยาและมานุษยวิทยานั้น มองว่า “ร่างกายของมนุษย์” สามารถถูกอธิบายด้วยความหมายที่มีความเกี่ยวข้องโดยตรงกับ “เครื่องเพศ” หรือ เพศสรีระ (Sex) หมายถึง เพศที่เป็นสิ่งที่คิดตัวมาตั้งแต่กำเนิด ส่วนทางความหมายที่เกี่ยวข้องโดยตรงต่อบทบาทและหน้าที่ทางสังคม หรือ เพศสภาพ (Gender) เป็นเงื่อนไขทางสังคม วัฒนธรรม สร้างขึ้นและสามารถปรับเปลี่ยนได้² แต่สำหรับวัตถุประสงค์ของงานวิจัยชิ้นนี้ ต้องการที่จะเปิดประเด็นของเรื่องราวและมุมมองทาง เพศสรีระ - เพศสภาพ ที่มีความสัมพันธ์กับศาสตร์ทางสถาปัตยกรรม โดยเฉพาะอย่างยิ่งความสัมพันธ์ระหว่าง “เพศสภาพ” และ “การใช้พื้นที่”³ ซึ่งในความสัมพันธ์ระหว่าง 2 สิ่งนี้ส่งผลให้เกิดการปรับเปลี่ยน เช่น เมื่อผู้หญิงเข้าไปใช้พื้นที่นั้น จะส่งผลให้เกิดการปรับเปลี่ยนพื้นที่ให้เหมาะสมกับ “ความเป็นหญิง” ของตนเอง หรืออาจก่อให้เกิดการปรับเปลี่ยน “ความเป็นหญิง” ของตัวบุคคลเพื่อให้เหมาะสมกับพื้นที่ที่ผู้หญิงเข้าไปใช้งาน

ผู้วิจัยได้ตั้งคำถามต่อสิ่งที่เกิดสังคมกำหนดและมอบให้ จากความแตกต่างทางเพศสภาพ ทำให้เกิดข้อกำหนดในเรื่องความแตกต่างของเวลา ในการเปิดและปิดระหว่างหอพักชายและหอพักหญิงของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ และจากพื้นที่ที่ถูกออกแบบขึ้นโดยผู้ชายนั้นที่ผู้ออกแบบ งานวิจัยชิ้นนี้ ต้องการที่จะศึกษาถึงการที่ผู้หญิงเข้าไปปรับเปลี่ยนและใช้พื้นที่หอพักหญิงจากพื้นที่ที่ถูกกำหนดขึ้นนั้น ผู้หญิงได้เข้าไปแสดงออกถึงเพศสภาพของผู้หญิงโดยสะท้อนให้เห็นถึงการปรับเปลี่ยนอัตลักษณ์ของความเป็นหญิงในพื้นที่หอพักหญิงสาธารณะ

ถ้าจะเข้าใจถึงความแตกต่างระหว่าง “ผู้ชาย-ความเป็นชาย” และ “ผู้หญิง-ความเป็นหญิง” เกิดขึ้นได้อย่างไร ในเชิงสังคมวิทยาและมานุษยวิทยาแล้ว จำเป็นต้องเริ่มจากการทบทวนสิ่งที่เกิดขึ้นกับสภาพเศรษฐกิจหลังการเปลี่ยนแปลงเป็นสังคมทุนนิยมอุตสาหกรรม การเพิ่มขึ้นของการแบ่งแยกคนตามแรงงานและระยะเวลาในการทำงาน นั่นคือมุมมองจากนักคิดสายมาร์กซิสต์ จากสิ่งที่เป็นข้อถกเถียงกันในเรื่องของคำอธิบายความแตกต่างระหว่าง “ผู้ชาย – ความเป็นชาย” และ “ผู้หญิง – ความเป็นหญิง” และในสตรีนิยมสายมาร์กซิสต์ ได้อธิบายความแตกต่างนี้ ผ่านระบบความคิดที่เกิดขึ้นจาก

² อ่านเพิ่มเติมได้ใน <http://cyberlab.lh1.ku.ac.th/elearn/faculty/social/soc65/12-2.html>, [แหล่งข้อมูลออนไลน์], (15 January 2007).

³ Jane Rendell, “Introduction: Gender Space” in *Gender Space Architecture* (London : Routledge, 2000), pp. 101-3.

นักคิดสายมาร์กซิสต์ ที่อธิบายถึงการเปลี่ยนแปลงทางสภาพทางเศรษฐกิจและสังคม เป็นมุมมองที่เน้นถึง “ผลผลิต” และแรงงานต่อหน่วยเวลาเป็นสำคัญ กล่าวคือ ในระบบทุนนิยมอุตสาหกรรมทำให้เกิดการแบ่งแยกการทำงานออกเป็นงานส่วนตัว คืองานบ้าน และที่ทำงานนอกบ้าน ซึ่งถือว่าคืองานที่อยู่นอกบ้านเท่านั้นที่ก่อให้เกิดผลผลิต (Productive work) งานนอกบ้านนี้จะได้รับเงินค่าจ้าง ในขณะที่งานบ้านถูกมองว่าเป็นงานที่ไม่ได้สร้างผลผลิต (Non productive work) จึงไม่มีค่าจ้าง เมื่อการจ้างงานเน้นที่ผลผลิตและกำลังแรงงานในการผลิตจึงไม่น่าแปลกใจว่า “ผู้ชาย” มักจะถูกเลือกให้ทำงานนอกบ้าน ในขณะที่งานบ้านถูกผลักให้ “ผู้หญิง” เป็นฝ่ายรับผิดชอบ การแบ่งแยกงานส่งผลต่อเนื่องไปยังการแบ่งแยกตาม “เพศสภาพ” จึงทำให้ผู้ชายและความเป็นชาย อยู่คู่กับงานนอกบ้าน หรือที่เข้าใจว่าเป็นพื้นที่สาธารณะ ส่วนผู้หญิงและความเป็นหญิง ให้อยู่คู่กับงานภายในบ้าน หรือที่เข้าใจว่าเป็นพื้นที่ส่วนตัว หรืออาจจะพูดอีกอย่างหนึ่งว่า การแบ่งแยกในลักษณะนี้ นำไปสู่การแบ่งแยก พื้นที่ภายนอกบ้านและพื้นที่ภายในบ้าน พื้นที่สาธารณะและพื้นที่ส่วนตัว ความสัมพันธ์ในลักษณะดังกล่าวเป็นการสร้างความสัมพันธ์แบบ “คู่ตรงข้าม” (Dichotomy) เป็นคำอธิบายถึงสิ่งต่างๆ ในลักษณะที่เป็นคู่ๆ และมองสิ่งสองสิ่งนั้นในเรื่องที่เป็นคู่ของความขัดแย้ง แตกต่าง สิ่งสำคัญคือทำให้เราเห็นความขัดแย้งหรือความแตกต่างที่เกิดขึ้นได้อย่างชัดเจน เช่น ชายและคำ “ผู้ชาย – ความเป็นชาย- สาธารณะ-นอกบ้าน” และ “ผู้หญิง-ความเป็นหญิง-ส่วนตัว-ในบ้าน”

การมองความแตกต่างทางเพศสภาพในความสัมพันธ์แบบคู่ตรงข้าม ต่างก็มีทั้งข้อดีและข้อเสีย ข้อดีคือเป็นการช่วยในการอธิบายถึงสิ่งต่างๆ ที่เกิดขึ้นในสังคม ให้เรามีวิธีคิดที่เป็นรูปธรรม และเป็นขั้นลำดับขั้นตอน ยกตัวอย่างเช่น คำอธิบายในสตรีนิยมสายมาร์กซิสต์ได้สะท้อนเกี่ยวกับระบบของทุนนิยมที่เกิดขึ้น ซึ่งให้เห็นถึงการแบ่งแยกงานกันทำระหว่างชายหญิง นำไปสู่การแบ่งแยกพื้นที่ที่ทำให้เกิดโครงสร้างทางความคิด แต่การมองความสัมพันธ์ในลักษณะของคู่ตรงข้าม ในลักษณะของการแบ่งแยกของความสัมพันธ์ “ผู้ชาย – ความเป็นชาย- สาธารณะ-นอกบ้าน” และ “ผู้หญิง-ความเป็นหญิง-ส่วนตัว-ในบ้าน” ในลักษณะนี้มีข้อดี คือ ทำให้เข้าใจถึงโครงสร้างทางสังคมที่เกิดขึ้น แต่ก็มีข้อเสียเช่นกัน เพราะมันจะได้กำหนดตำแหน่งแห่งที่นั้นจนเกินไป จนทำให้เราไม่สามารถมองความแตกต่างทางด้านอื่นได้ ซึ่งในงานวิจัยชิ้นนี้ได้พยายามจะคลี่คลายตำแหน่งแห่งที่ที่เกิดขึ้นในลักษณะของคู่ตรงข้าม ได้ อธิบายถึงสิ่งที่เกิดขึ้นและแสดงให้เห็นถึง โครงสร้างทางสังคมของระบบทุนนิยม มีการแบ่งแยกผู้ชาย

⁴ Rendell, “Introduction: Gender Space” in *Gender Space Architecture*, pp. 101-8.

⁵ เขษฐา พวงหัตถ์, “การหาทางออกให้กับปัญหาทวิลักษณ์นิยมในสังคมวิทยา” ใน *วารสารมหาวิทยาลัยศิลปากร* (กรุงเทพฯ : ดันคำรับ, 2547), หน้า 81.

และผู้หญิง จากโครงสร้างนี้เองผู้วิจัยมีความสนใจถึงความไม่เท่าเทียมที่เกิดขึ้นระหว่าง “ผู้ชาย” และ “ผู้หญิง” ซึ่งนำมาสู่การปรับเปลี่ยนพื้นที่ภายใต้กรอบหรือพื้นที่ที่ถูกกำหนดขึ้นไว้ตั้งแต่ต้น

จากความแตกต่างที่เกิดขึ้น ผู้วิจัยยังสนใจถึงการโยกย้าย ปรับเปลี่ยนตำแหน่งแห่งที่ของผู้หญิง ว่าถ้าผู้หญิงได้โยกย้ายตำแหน่งแห่งที่ที่บ้านซึ่งถือว่าเป็นพื้นที่ส่วนตัว ออกมาสู่พื้นที่นอกบ้านซึ่งถือว่าเป็นพื้นที่สาธารณะ จะทำผู้หญิงนั้นมีความเปลี่ยนแปลงหรือจะมีการปรับเปลี่ยนสิ่งใดบ้าง และต้องการสะท้อนแนวความคิดของกลุ่มสตรีนิยมสายมาร์กซิสต์ผ่านสังคมไทย ประวัติศาสตร์ของไทย ตั้งแต่ ความเป็นอยู่ของคนไทยในอดีตในการให้กำหนดขอบเขตพื้นที่ของผู้หญิงอยู่ในพื้นที่บ้าน และงานวิจัยชิ้นนี้มุ่งเน้นที่จะศึกษาประเด็น “ผู้หญิง-ความเป็นหญิง-ส่วนตัว-ในบ้าน” และ “ผู้หญิง-ความเป็นหญิง-ส่วนสาธารณะ-นอกบ้าน” เพราะผู้วิจัยเชื่อว่าภายในตำแหน่งแห่งที่นั้นเอง ยังมีความหลากหลายและซับซ้อน และเพื่อเป็นการขยายความเข้าใจในเรื่องของกระบวนการปรับเปลี่ยนขึ้นของ “เพศสภาพ” ที่สัมพันธ์กับ “พื้นที่” นั้นก่อให้เกิดองค์ความรู้ใหม่

จากทฤษฎีสตรีนิยมในสายมาร์กซิสต์ทำให้เห็นความสัมพันธ์ระหว่างเพศสภาพกับพื้นที่และต่อตำแหน่งแห่งที่ จะเกิดอะไรขึ้นถ้าตำแหน่งแห่งที่ในคู่ตรงข้ามนั้นเกิดการเปลี่ยนแปลง จะเป็นไปได้หรือไม่ว่าจะทำให้ ผู้หญิงสามารถต่อรองกับการควบคุม และข้อกำหนดต่างๆ ที่เกิดขึ้นเพื่อสนองตอบต่อสังคมชายเป็นใหญ่ ในเบื้องต้นการตั้งคำถามต่อความสัมพันธ์ที่เกิดขึ้น อาจจะเรียกได้ว่าเป็น การรื้อสร้าง (ใหม่) ของความสัมพันธ์ เพื่อเป็นแสดงให้เห็นถึงการสลับสับเปลี่ยนของการโยกย้ายตำแหน่งแห่งที่ จาก โครงสร้างของคู่ตรงข้ามที่มีอยู่เดิม นั้น เมื่อผู้หญิงถูกโยกย้ายตำแหน่งแห่งที่จาก “ผู้หญิง-ความเป็นหญิง-ส่วนตัว-ในบ้าน” กลายเป็น “ผู้หญิง-ความเป็นหญิง-ส่วนสาธารณะ-นอกบ้าน” จะเอื้อให้ความหมายใหม่ และองค์ความรู้ใหม่

สำหรับงานวิจัยชิ้นนี้ ได้ใช้หอพักหญิงภายในของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ถือได้ว่าเป็นพื้นที่สาธารณะจากคำให้ความหมายของ เอมอร์ ลิมวัฒนา ได้กล่าวไว้ว่า “‘สาธารณะ’ หมายถึงส่วนรวม (public) ซึ่งมักถูกเปรียบเทียบกับคำว่า ‘ส่วนตัว’ (private) โดยความหมายของสาธารณะนี้อาจขยายออกไปถึงเรื่องผลประโยชน์ของส่วนรวมสำหรับคนหมู่มากที่สอดคล้องหรือขัดกับผลประโยชน์ส่วนตัว ได้สรุปคุณสมบัติในการจำกัดความพื้นที่สาธารณะว่า คือความเปิดกว้างให้เข้าถึงได้สำหรับทุกคน”⁶ Ali Madanipour ได้ให้คำจำกัดความไว้ว่า “พื้นที่สาธารณะเป็นพื้นที่สำหรับการใช้งานร่วมกันหลายคน หรือเรียกได้ว่าเป็นพื้นที่ทางสังคม ให้นัยยะถึงการครอบครองร่วม”⁷ พื้นที่สาธารณะและพื้นที่

⁶ อ่านเพิ่มเติมได้ใน <http://www.midnightuniv.org/midnight2544/0009999869.html> [แหล่งข้อมูลออนไลน์], (19 July 2007).

⁷ Ali Madanipour, “Interpersonal space of sociability” in *Public and Private Space of the City* (London : Routledge, 2003), pp. 108-35.

ส่วนตัวนั้นมีความเคลื่อนไหวในส่วนของการให้ความหมายต่อพื้นที่ ต่างก็ขึ้นอยู่กับคนมองในบริบทที่แตกต่างกัน

สำหรับงานวิจัยชิ้นนี้มุ่งเน้น “ผู้หญิง – ความเป็นหญิง” ที่ได้โยกย้ายตำแหน่งแห่งที่ระหว่างพื้นที่ภายในพื้นที่บ้าน หรือที่เรียกว่า “พื้นที่ส่วนตัว” ออกมาสู่ตำแหน่งแห่งที่ที่อยู่ภายนอกพื้นที่บ้าน หรือที่เรียกว่า “พื้นที่สาธารณะ” ความสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นจากการเปลี่ยนตำแหน่งแห่งที่นี้ จะแสดงให้เห็นถึงการให้ความหมายและการใช้พื้นที่ผ่านภาพตัวแทน กิจกรรมและผ่านวัตถุบางอย่างที่แสดงให้เห็นถึงการเชื่อมโยงไปสู่เพศสภาพ ในขณะที่เดียวกันก็จะแสดงให้เห็นถึงการปรับเปลี่ยนภาพตัวแทน ที่เป็นผลจากพื้นที่ที่มีการครอบครอง ในงานวิจัยชิ้นนี้มุ่งเน้นหอพักหญิงเป็นพื้นที่สาธารณะชั้นหนึ่ง เนื่องจากพื้นที่ในการทำกิจกรรม และการครอบครองวัตถุไม่มีการครอบครองอย่างถาวร และจะมีการโยกย้ายและเปลี่ยนแปลงการครอบครองพื้นที่ในทุกปี ตามนโยบายของทางมหาวิทยาลัยได้มีข้อกำหนดว่า นักศึกษาปี 1 ทุกคนจะต้องเข้าพักหอพักภายในมหาวิทยาลัยด้วยเหตุนี้พื้นที่หอพักหญิงภายในมหาวิทยาลัยเชียงใหม่จึงถือได้ว่าเป็นพื้นที่สาธารณะ

1.2 สมมุติฐานและคำถามหลักของงานวิจัย

1.2.1 การแสดงออกถึงอัตลักษณ์ความเป็นหญิงในพื้นที่สาธารณะของหอพักหญิงนั้น มีความเชื่อมโยงกับอัตลักษณ์ที่ถูกประกอบสร้างขึ้น

1.2.2 พื้นที่สาธารณะของหอพักหญิงเป็นปัจจัยที่ก่อให้เกิดกระบวนการปรับเปลี่ยนของอัตลักษณ์ของความเป็นหญิง

งานวิจัยชิ้นนี้มีจุดมุ่งหมายหลักในการวิเคราะห์ที่อยู่สถานภาพและสถานการณ์ที่เกิดขึ้นในตำแหน่งแห่งที่ของ “ผู้หญิง” เมื่อเข้าไปอยู่ใน “หอพักหญิง” ซึ่งเป็นพื้นที่สาธารณะ และถูกออกแบบโดยผู้ชาย และไม่คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างเพศสภาพ⁸ และงานวิจัยชิ้นนี้ยังศึกษาไปถึงการที่ “ผู้หญิง” ได้โยกย้ายตำแหน่งแห่งที่จากพื้นที่ส่วนตัว ไปสู่พื้นที่สาธารณะนั้นแสดงให้เห็นถึงกระบวนการการปรับเปลี่ยนของอัตลักษณ์ความเป็นหญิง หรือการปรับเปลี่ยนพื้นที่

คำถามหลักของงานวิจัยชิ้นนี้คือ ความสัมพันธ์ระหว่างนักศึกษาหญิงที่เข้าไปใช้พื้นที่ภายในหอพักหญิงนั้น นักศึกษาหญิงจะมี “วิธี” การแสดงออกในการสร้างระดับความเป็นส่วนตัว การปรับเปลี่ยนตัวเองกับความเป็นสาธารณะ และแสดงตัวตนบนพื้นที่ และค้นหาถึงปัจจัยที่ประกอบสร้างอัต

⁸ คำว่า “ตำแหน่งแห่งที่” ในงานวิจัยชิ้นนี้หมายถึง บทบาทและหน้าที่ของผู้หญิงและความเป็นหญิงที่เกิดขึ้นทั้งในพื้นที่ทางภาพและพื้นที่ทางสังคม

ลักษณะดังกล่าวได้หรือไม่ หรือ “กระบวนการ”⁹ใด ในการปรับเปลี่ยนลักษณะทางเพศหญิง เช่น ถูกประกอบสร้างมาจากพื้นที่บ้าน ผ่านความสัมพันธ์กับคนในครอบครัว หรือเกิดจากภาระหน้าที่ที่จะต้องรับผิดชอบ รวมไปถึงบทบาทและสถานะของนักศึกษาหญิง เป็นต้น และการ “ปรับเปลี่ยน” สภาพแวดล้อม เพื่อให้เหมาะสมกับอัตลักษณ์ของความเป็นหญิงที่แตกต่างกันออกไปนั้นเกิดขึ้นได้อย่างไร เช่น การเลือกนำวัตถุสิ่งของที่แสดงความชอบส่วนตัว เป็นการแสดงขอบเขตพื้นที่ที่ตนครอบครอง เช่น การนำตุ๊กตาโคราเมอนวางไว้บนที่นอน หรือวางแจกันดอกไม้ไว้บนโต๊ะ เป็นต้น

1.3 วัตถุประสงค์ของโครงการ

- 1) เพื่อศึกษาถึงการปรับเปลี่ยนอัตลักษณ์ของผู้หญิงและความเป็นหญิงบนพื้นที่หอพักหญิงภายในมหาวิทยาลัยเชียงใหม่
- 2) เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการออกแบบพื้นที่ที่เกี่ยวข้องกับเพศสภาพ เพื่อการอยู่ร่วมกัน
- 3) เพื่อศึกษาลักษณะการใช้และครอบครองพื้นที่ของผู้หญิงภายในหอพักหญิง เพื่อปรับใช้สำหรับการสร้างแนวทางการออกแบบหอพักหญิงต่อไป

1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

- 1) ได้แสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์ระหว่าง “เพศสภาพ” และ “พื้นที่” ในลักษณะที่เป็นรูปธรรม และนามธรรม
- 2) ได้แสดงให้เห็นกระบวนการปรับเปลี่ยนสภาพแวดล้อม และภาพตัวแทนของประชากรศึกษา การแสดงออกของเพศสภาพบนพื้นที่หอพักหญิงสาธารณะ
- 3) ได้ทราบถึงปัจจัยความต้องการส่วนตัว หรือการสร้างความเป็นส่วนตัวบนพื้นที่หอพักหญิงสาธารณะ รวมไปถึงการปรับตัวในการใช้พื้นที่สาธารณะภายในหอพักหญิง เพื่อนำปัจจัยเหล่านี้ไปใช้สำหรับการปรับปรุงหรือออกแบบหอพักหญิง

⁹ คำว่า “กระบวนการ” ในงานวิจัยชิ้นนี้หมายถึง ขั้นตอนของผู้หญิงที่ผู้หญิงได้โยกย้ายตำแหน่งแห่งที่จากพื้นที่บ้านย้ายเข้ามาสู่พื้นที่หอพักหญิงภายในมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ในการโยกย้ายตำแหน่งแห่งนี้ทำให้เกิดกระบวนการดังนี้ 1. การตระหนักรู้ ถึงสิ่งที่เกิดขึ้นว่ามีส่วนใดที่เข้ามากระทบต่อความเป็นปัจเจกบุคคล 2. การคิดวิเคราะห์ถึงสิ่งที่เกิดขึ้นเริ่มคิดแก้ปัญหา 3. ตัดสินใจที่จะแก้ปัญหาเกี่ยวกับสิ่งที่เกิดขึ้น 4. แสดงออกหรือกระทำออกมา [ขั้นตอนเหล่านี้จะถูกนำไปอธิบายอย่างละเอียดในกระบวนการเก็บข้อมูล]